

Linssileikkaus silmän taittovirheen korjaamiseksi

Lääkärikirja Duodecim

22.12.2021

Silmätautien erikoislääkäri Matti Seppänen

- Riskitekijät
- Tutkimukset
- Tekomykiön valinta
- Kirjallisuutta

Keskeistä

- Linssileikkauksella tarkoitetaan silmäleikkausta, jossa silmän linssi eli mykiö vaihdetaan.
- Silmälääkäri tutkii silmän ennen suunniteltua toimenpidettä ja keskustelee potilaan kanssa mahdollisista riskeistä sekä mahdollisista leikkauksessa saavutettavista hyödyistä.
- Leikkauksessa silmän mykiö poistetaan samalla tavoin kuin [kaihileikkauksessa](#). Tilalle asetetaan tekomykiö (keinolinssi; IOL eli intraocular lens).

Riskitekijät

Linssileikkauksen riskit ovat samankaltaiset kuin [kaihileikkauksessa](#).

Tutkimukset

Leikkausta suunniteltaessa silmälääkäri keskustelee potilaan kanssa ja tilanne arvioidaan perusteellisesti.

Biomikroskooppitutkimuksen avulla silmä tutkitaan laajennetun mustuaisen kautta. Silmän taittovoima mitataan ennen ns. sykloplegisten tippojen laittamista ja tippojen laittamisen jälkeen. Tipat rentouttavat silmän pienet lihakset, jotka saavat aikaan silmän linssin kaarevuuden muutoksen ja näin vaikuttavat taittovoimaan.

Tutkimuksissa mitataan myös silmänpaine.

Tekomykiön valinta

Linssileikkauksessa silmän oman mykiön tilalle asetetaan tekomykiö (keinolinssi; IOL eli intraocular lens). Tekomykiö voi olla yksitehoinen tai monitehoinen. Se voi olla myös hajataittoa korjaava.

Tekomykiö on ominaisuuksiltaan erilainen kuin silmän oma mykiö. Silmän oma mykiö voi sopeutua eri katseluetäisyyksille. Tätä ominaisuutta kutsutaan mukautumiseksi eli akkommodaatioksi. Henkilöllä, joka ei aiemmin ole tarvinnut laseja millekään etäisyydelle, tämä mukautuminen toimii siten, että kauas katsellessa silmän linssi on ns. lepotilassa ja tarkennukseen osallistuvat pienet lihakset ovat rentoutuneena. Lähelle katsoessa silmän linssiä mukauttava lihas (silmän sädelihas eli ns. siliaarilihas) supistuu ja silmän linssin taittovoima muuttuu lähikatseluun soveltuvaksi.

Keinolinssillä ei päästä samaan toiminnallisuuteen kuin terveellä, kirkkaalla silmän omalla linssillä. Erilaisilla linssivalinnoilla pyritään mahdollisimman hyvään tarkkuuteen

potilaan tarpeet huomioiden. Yksi tapa on tavoitella parasta laseilla korjaamatonta näöntarkkuutta kaukoetäisyydelle ja käyttää sopivia laseja lähityöskentelyyn.

Linssileikkauksessa voidaan käyttää myös moniteholinssejä. Monitehomykiöissä voi haittana olla kontrastiherkkyden aleneminen. Monitehomykiöitä käytettäessä näöntarkkuus ei välttämättä ole paras mahdollinen eri etäisyyksille verrattuna yksiteholinsseihin. Monitehomykiöissä haittana voivat olla lisäksi valojen aiheuttama häikäisy erilaisissa valaistusolosuhteissa.

Artikkelin tunnus: dlk01221 (027.049)

© 2022 Kustannus Oy Duodecim